

فنازیع نفت خیز

نیچه چال لد انرژی

دکتر صلاح الدین محلاتی - استادیار دانشگاه شهید بهشتی

انرژی که فلاسفه از آن به قوه یا نیرو نسبیر می‌نمایند، آنجنان در زندگی و حیات و یا به عبارت دیگر، تعامی هستی موجودات نتش ممی‌نماید. هم اکنون جهت اهمیتی که کشت محصولات انرژی را در اقتصاد کشورها ابقاء می‌نماید و سهیمی که این فرآورده‌ها در تأمین بخش مهمی از انرژی مورد ساز وسائل حمل و نقل دارند، با استفاده از منابعی جدید به سخت در مورد آخرین تحولاتی که در رسمیه تولید انرژی از گیاهان تهیه شده است، اقدام می‌نمایم.

احتفاظ اراضی معتابه به مطرور کشت حبکت تأمین انرژی امروزه به حدی گسترش یافته که مساحت این اراضی با مساحت

اراضی که جهت تأمین مواد غذایی اختصاص یافته است قابل رغابت

می‌باشد.

برزیل، آمریکا، آفریقای جنوبی و زلاند نو ممالکی هستند که از مدت‌ها قبلاً به تهیه مواد سوختی از الكل برای حرکت موتورها اشتغال دارند. برزیل در رأس این کشورها واقع شده است. این کشور به سرعت به توسعه برنامه‌های ملی خود برای تهیه مواد قابل سوخت از گیاه اعدام می‌نماید. شکر ساخته از همه گیاهان مدنظر برزیلی‌ها برای استفاده‌های سوختی می‌باشد. در این کشور از مدت‌ها قبلاً اتوسیل‌هایی که از مواد الكلی تغذیه می‌کنند، به حرکت درآمده‌اند. این الكل که سیروی محركه اتوسیل‌ها را تشكیل می‌دهد به عنوان تولید حسنه صفت شکر تلقی می‌گردد. لکن تراز مایکه نفت از قیمت نازلی برخوردار بوده این الكل به عنوان رقیبی برای نفت ظرفی نمی‌شود. اما با نخستین افزایشی که در سال ۱۹۷۲ در قیمت نفت روی داد، و با توجه به اینکه این کشور بیشتر از ۸۵٪ از سیارهای نفتی خود را از خارج تأمین می‌نماید، سطور حدى به مکار استفاده از مواد گیاهی جهت تأمین بخشی از انرژی لازم افتاد.

برنامه تولید مواد سوختی بر میان گیاهی در برزیل از سال ۱۹۷۵ آغاز گردید. در این زمان، هدف از تدوین برنامه مزبور، بی‌سیار ساختن این کشور از وارد شودن مواد سوختی لازم برای وسائل حمل و نقل متوری، تا پایان قرن حاضر بود.

درین انقلاب اسلامی ایران و افزایش مستمر قیمت جهانی نفت، در اشنا ماههای نخستین سال ۱۹۷۹، دولت سرزیل به علی‌ادامه این برنامه را سرعت بیشتری بخشد. با اینکه اهداف رسی این برنامه هنوز دچار ایهام بود، لکن تصمیمات متعدد گویای خواست عملی نمودن برنامه مزبور، یعنی تأمین سیارهای سوختی موتورهای اتوسیل در داخل کشور و از نیشکر تا سال ۲۰۰۰ می‌باشد. از سال ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹، تولید الكل در این کشور از

با به اقوال گوناگون علماء و فلاسفه، انرژی اصل و منشاء حیات است و تجمع انرژی است که ماده را بوجود آورد. پس برای تبیین اهمیت انرژی کافی است که یکی‌نمای انرژی منبع حیات و منشاء موجودات است. فیزیکدانان انرژی را امکان انجام کار می‌دانند. یا به عبارت دیگر انرژی را سیرو یا شیئی که عامل حرکت و جنبش باشد می‌دانند.

تعمی فعالیت‌های انسان مستلزم مصرف انرژی است و لذا تاریخ تکامل استفاده از انرژی، از حیوانات بارکش گرفته تا راکتورهای هستایی همه با تاریخ تکامل بشر درآمیخته است و از سیاری جنبه‌ها، آکاهی برگیت تکامل استفاده از انرژی ما را به سوی شناخت چگونگی تعالی فنی انسان رهمنون می‌سازد.

تولید انرژی در طول زمان همراه با تکامل اندیشه‌های علمی پیشرفت است و اشکال انرژی قابل حصول و کیفیت استفاده از آن در اغلب موارد، تأثیری مستقیم بر ماهیت حاممه داشته است. به عبارت دیگر، مسئله انرژی را باید در پنهان تاریخی آن، و در پرتو تکامل تعدد در وسیع ترین مفهوم بوسی نمود.

زمی بود که انسان برای انجام امور از نیروی عضلانی خویش مدد می‌گرفت، استفاده از حیوانات و یا به عبارت دیگر، ببره - برداری از انرژی حیوانی برای انجام کار، در مرحله بعد مد نظر انسان بود.

نیروی باد، آب، خورشید و ... یکی پس از دیگری در عرصه زندگی بشر متجلی شدند.

بالاخره با پیشرفت علوم و توانمندی انسان در توجه پدیده‌های طبیعی به مدد علوم، بشر به تعدد منابع انرژی وقوف یافت و داشت که می‌تواند از دل بر اسرار طبیعت نیروهای را جهت بهزیستی خویش استخراج نماید. استفاده از زغال، نفت و نیروی آتم در قرون جدید یکی پس از دیگری متداول گشت.

لکن بروز پارهای از مشکلات اقتصادی و سیاستی از یک

۴۶ میلیون به سه میلیارد لیتر (۲۹۰ میلیون کالن) رسید . در سال ۱۹۷۹ سهم الكل در مصرف مواد ساختنی و وسائل حمل و نقل بزریل به ۱۴ % بالغ گردید که بخش عده آن به صورت کاروهل^۱ که ترکیبی از بنزین و الكل بود ، لکن در سال ۱۹۸۰ طبق برنامه ، سهم الكل در مصرف مواد ساختنی به ۲۵ % رسید . بخشی از الكل تولیدی در اتومبیل های جدیدی که کلا " از ساخت الكل استفاده می کنند به مصرف می رسد .

بر منای نقل مایع صنعتی بزریل ، حدود زده می شود . که در سال ۱۹۸۵ به مقدار ۲۵ میلیارد لیتر الكل در این کشور تولید شود . این مقدار تقریبا " بین ۶ تا ۲۵ درصد از کلیه سیارهای ساختی ۱۲ میلیون اتومبیل این کشور را در بر می گیرد . برنامه جاه طلبانه این کشور در زمینه تهیه ساخت الکلی ، اساسا " بر روی استفاده از نیشکر ، که در میان محصولات کشاورزی بالاترین میزان بازدهی انرژی را دارد مبنی است .

با تقطیر نیشکر می توان از هر آکر مزرعه نیشکر ، کالن الكل بدست آورد . (هر آکر ، برابر با $\frac{1}{10}$ هکتار می باشد) . این مقدار الكل بدست آمده از تقطیر نیشکر در هر آکر زمین ، ۶۵ % بیشتر از مقدار الکلی است که از هر آکر ذرت (فراورده عده کشاورزی که در آمریکا جهت بدست آوردن الكل مورد استفاده قرار می گیرد) حاصل می شود .

معدالک با اینکه اختصاص تها دو درصد از کل اراضی بزریل برای نیل به هدف خودکافی از جهت تأمین ساخت نا سال ۵۰۰ کافی می باشد اما این اندام به آن معنی است که می باشی سعی از کل اراضی این کشور را که امروزه می باشد استفاده برای کشت محصولات کشاورزی اختصاص دارد ، به کشت سیکر محصر نمود .

با اینکه هدف اصلی برنامه تولید مواد ساختنی بر منای الكل ، آزاد ساختن کشور از واسنگی به واردات نفت است ، اما برنامه مزبور اهداف دیگری را نیز در بر دارد . دولت بزریل امید دارد که بتواند بدبونسله برای روسناییان بیکار ، در نواحی از کشور که هنوز مورد استفاده واقع نشده است ، کار تولید نماید و بدبونسله از مهاجرت آنها به سوی شهرها جلوگیری کند و همچنین توسعه نامتعادل درآمد را بهبود بخشد و توسعه نواحی مختلف کشور را هم سیر سازد . لکن برای رسیدن به اهداف فوق الذکر ، به نظر می رسد که تها راه استفاده از مانیوک برای تقطیر و بدست آوردن باشد . زیرا گیاه مزبور را می توان بوسیله خرد کشاورزان ، بر روی اراضی فقری که در شمال نواحی بسیار توسعه نیافته کشور پاخت می شوند ، تکثیر نمود .

دولت آمریکا سربه پیشرفت های سریعی در زمینه کشت گیاهان انرژی را توفیق یافته است . اشتیاق آمریکاییان به این امر ، مخصوصا " از زمان افزایش قیمت نفت ، دو چندان گردیده است . از مارس ۱۹۷۹ یعنی زمانیکه قیمت نفت مستعرا " افزایش

می یافت ، تعداد استگاههای فروش " کاروهل " از ۵۰۰ استگاه به ۲۰۰۰ استگاه افزایش پیدا کرد .

ترفی در امر برنامه ریزی برای تولید ماده ساختنی بر اساس الكل ، از قانون سال ۱۹۷۸ که در مورد انرژی تدوین شد ، نبأت می گیرد . براساس قانون مذکور ۴ سنت مالیاتی که از بایت هر کالن بنزین ، از هر مصرف کننده اخذ می گردید ، برای استفاده کنندگان از " کاروهل " حذف شد . در سیاری از ایالات متحده سیرا این قانون یعنی حذف مالیات ۴ سنتی را اعمال نمودند .

در زانویه سال ۱۹۸۰ ، جهشی در برنامه تولید ماده ساختنی از الكل در آمریکا اتفاق افتاد بدین فوارکه کاخ سفید اهداف جدیدی را در مورد انرژی برای سال ۱۹۸۱ و دهه ۱۹۸۰ اعلان نمود . کاخ سفید اعلان کرد که از هم اکنون تا سال ۱۹۸۱ نایستی معادل ۵۰۰ میلیون کالن یعنی ۶ برادر میزان تولید الكل در سال ۱۹۷۹ تولید کردد .

بر منای هدف تعیین شده تا سال ۱۹۸۵ میزان تولید الكل اتیلیک در آمریکا به ۲ میلیارد کالن بالغ گردید .

از اختلالات این مقدار الكل با بنزین ، مقدار ۲۵ میلیارد کالن کاروهل که تقریبا " $\frac{1}{5}$ کل ماده ساختنی مصرف شده بوسیله اتومبیل های آمریکایی در سال ۱۹۷۹ می باشد ، بدست می آید (میزان مصرف ماده ساختنی در اتومبیل های آمریکایی در سال میزبور ۱۰۵ میلیارد کالن بوده است) برای تولید این مقدار الكل اتیلیک تقریبا " به ۸۰۰ میلیون تن ذرت با معادل آن احتیاج است . این میزان ذرت (ماده اصلی برای تهیه الكل در آمریکا ذرت می باشد) یا مقدار ۲۵ میلیون تن یا $\frac{1}{5}$ از موارد گذم قابل صدور بر حالت حاضر مطابق دارد .

عصر اصلی حدید در این برنامه این است که اعتباری به میزان سه میلیارد دلار به عنوان وام به کسانی که می خواهند در ایجاد دستگاه تقطیر برای بدست آوردن الكل سرمایگذاری کنند ، اعطای می گردد . حال باید دید که در چه شرایطی این برنامه تهیه مواد ساختنی با منشاء گیاهی عملی می شود ؟ با سهره گیری از ذرت و با استفاده از سایر غلات بعلاوه برنامه اعلان شده از سوی کاخ سفید ، وزارت انرژی آمریکا از مدتها قبل در حال مطالعه و بررسی امکانات تولید الكل اتیلیک از ذرت خوشای شرین می باشد . به نظر می رسد که در دراز مدت ، این نوع ذرت به صورت اصلی ترین ماده کشاورزی برای تهیه انرژی درآید .

اما منع سیار ساده جهت تهیه الكل اتیلیک که در سطح ملی قابل استفاده می باشد ، همانا صایعات کشاورزی است .

به گفته مقامات وراثت انرژی آمریکا ، امروزه در شرایطی سود آور $\frac{4}{5}$ از آب سیر (شیرپرورده) صایعات و روابید مرکبات و سایر روابد حاصله از فرآورده های غذائی ، قابل تبدیل به الكل می باشد .

با استفاده از کارخانجات تقطیر ، در سال ۱۹۸۰ تردیک به ۵۰۰

این دو شرکت متفقاً استفاده از کارخانه تقطیری را در محل کارخانه آجوسازی آغاز نموده‌اند، بر اساس تحقیقاتی که به وسیله سازمان تعقیقاتی و علمی «کامولت» استرالیا صورت گرفته و مشتمل بر تحلیلی از چشم انداز آینده درمورد ساخت مایع می‌باشد، این کشور می‌تواند تأمین امنی از مواد سوختی را که برای حمل و نقل مورد استفاده قرار می‌دهد، از منبع فراورده‌های گازی، مازاد و ضایعات فرآورده‌ها و جنگلها تعیین کند.

اطریش یکی دیگر از کشورهای است که به کوشش‌های سین‌الملوی خود برای تهیه سوخت از فرآورده‌های کشاورزی ادامه می‌دهد. در اثناء سالهای آخر دهه ۱۹۷۰ رشد جمعیت این کشور به صفر رسید، در حالیکه تولید کشاورزی آن همچنان به روند صعودی خود ادامه می‌دهد. حاصل این رشد فرآورده‌ها این است که اطریش امروزه دارای مازاد محصول کشاورزی قابل صدور می‌باشد. این مازاد که بین ۲۵۰ تا ۳۵۰ هزار تن در سال است به کشورهای شرقی مخصوصاً «لهستان»، که یکی از بزرگترین سیاست‌مندان واردات غلات می‌باشد، صادر می‌شود. معداً لک صدور گندم این کشور با مسئله بودجه‌ای مواجه شده است. و این سدان علت است که قیمت گندم در داخل کشور به مراتب بیشتر از قیمت آن در بازار بین‌المللی است.

بروزه تولید سوخت برایه سومان (Biomass) که نوسط ورارت علوم و نکلولوژی تدوین شده است استفاده از همین گندم صادراتی را به مثابه صنع بالقوه برای تولید سوخت از الكل مدسطر دارد. این امر موجب شده است که اطریش به ساختن سه کارخانه تقطیر برای تهیه الكل اتیلیک از گندم اقدام نماید. تفالهای ناشی از تقطیر گندم که کارخانه تقطیر بست می دهد، به صورت ورقه‌های نازک درآمده و بعنزله ماده غذایی ملعو از پروتئین در دسترس حیوانات فرار می‌گرد و بدین ترتیب ار وا رد معوند مقدار زیادی دانه‌های سویا (لوبیا روغنی) و مواد غذایی بر منابع ماهی مورد سیار برای تغذیه حیوانات، خودداری نمی‌شود.

آفریقای جنوبی که امروزه اولین تولید کننده جهانی سوخت مایع مستخرجه از ریغال است در حال اجرای برنامه وسیع برای تهیه الکل از فرآورده‌های کشاورزی می‌باشد. این کشور هم از مانیوک که غذای اصلی سیاری از نواحی آفریقایی است و هم از بیشتر سفله ماده اولیه برای تولید الکل استفاده می‌نماید. بر منابع پژوهش‌های که هم اکنون در دست اجرا است، این کشور در حال کشت مانیوک در دشت‌های نیمه خشک (*Makatimi Flats*) که از پوشش گیاهی سیار اندکی برخوردار است و در شمال (zoutvouland) قرار گرفته است، می‌باشد.

آفریقای جنوبی با این کارمی تواند اعاده کند که این دسته‌های خشک را به «مزارع نفت خیز» تبدیل نموده است. به طوریکه از پرورش‌های پیدا است این کشور برنامه‌های سیار سلندی‌پرورانه‌ای را در این مدد در

میلیون کالن الکل اتیلیک از همین منابع به ۴۵ میلیون کالن بالغ گردید.

با اینکه الكل در آمریکا می تواند به صورت یک منبع مهم سوخت درآید، اما نمی تواند به منابع ماده اصلی سوخت اتموسferی تلقی گردد.

حتی با تبدیل کلیه محصولات گدم سراسر کشور به الكل
نمی توان بیش از ۲۰ میلیارد گالن که تنها ۵٪ از کل ماده سوختی
مورد مصرف سالیانه این کشور را تشکیل می دهد، بدست آورده. در
حالیکه بزرگی می خواهد ساخت اتومبیل هایی را که منحصراً از
الکل بنزوله سوخت استفاده می کنند علی سازد. در آمریکا از
الکل اتوبیک فقط بنزوله ماده ای قابل استفاده با سریع استفاده
می شود.

کشور دیگر زلایند نواست که از مدت‌ها قبل به دقت به مطالعه امکانات عرضه شده توسط فرآورده‌های کشاورزی برای تهیه سوخت مایع مورد استفاده در اتومبیل می‌باشد. در این کشور مواد قابل استفاده برای تهیه دستگاه‌های تقطیر، به احتمال زیاد نوعی جنادر قند یا جنادر علوفه‌ای می‌باشد.

کمیسیون تحقیقات و توسعه ابروی زلائد نو طی گزارشی ،
حاطرنشان ساخته است که از نظر تکنیکی تولید تمامی ماده سوختی
مورد نیاز این کشور تا سال ۲۰۰۰ بر منای استفاده از گیاهان مولد
ابروی امکان پذیر خواهد بود .

برای اینکه زلاد نوبتاً وارد در سال ۲۰۰۰ به حد خودگفایی از
حیث ماده سوختنی مورد نیاز وسائل نقلیه خود برست، لارم است
که کشاورزانش از ۷۲۰۰،۰۰۰ تا ۱۰۳۵۰،۰۰۰ هکتار از اراضی را به
کشت چغندر قند علوفه‌ای یا چغندر قند و یا درت اختصاص دهند.
اگر این ارقام را با مساحت اراضی زیر کشت کنونی که ۸۴۵،۰۰۰
هکتار می‌باشد مقایسه کنیم می‌بینیم که این کشور ناگیر است حداقل
سطح زیر کشت خود را به دو برابر توسعه دهد بدون ایکه بخواهد
به اراضی که هم اکنون برای تولید فرآورده‌های غذایی زیر کشت
است تجاوز نماید.

در استرالیا یعنی کشوری که پس از آمریکا و کانادا، در مقام سوم مالک صادر کننده غلات فرارگرفته، بخش خصوصی به تولید ماده سوختنی برپایه فرآورده‌های کشاورزی به منظور کسب مابقی تجارتی اظهار علاقه نموده است. دو شرکت استرالیائی آمیلپترولوبیم^۱ و سوتکولوزی استرالیا^۲ به انجام محاسباتی اقدام کردند که بر اساس آن این کشور بتواند در طرف پیکال میان ۱۵ تا ۲۵ درصد از ماده سوختنی مورد نیاز وسائل نقلیه موتوری خود را از الکل بدست آمده از گندم تأمین نماید.

وائگه‌ی این شرکت‌ها تخصیص می‌زنند که جمیت نامیں ۱۵ تا ۲۰ درصد از نیازهای سوختی موتورها، به مقداری گندم معادل میزانی که امروزه استرالیا تولید می‌نماید، نیاز می‌باشد.

سوخت مایع برای مصرف کنندگان محلی، هم موجب حل مسئله حمل و نقل این تغله‌ها می‌گردد و هم مسئله واردات سوخت مایع را حل می‌نماید.

تایلند نزد به سهم خود نسبت به صنعت تهیه سوخت مایع مخصوصاً "جهت اینکه این امر موجب شیوه قیمت محصولات کشاورزی کشور می‌شود اظهار علاقه می‌نماید... این کشور جهت ساخت کارخانجات الكل سازی که بتواند از تعامل مواد کشاورزی مخصوصاً "مانیوک، ذرت، بونج، نیشکر و با ملاس سترله مواد اولیه استفاده کند تقاضای کمک نموده است.

در میان کشورهای جهان سوم، کشورهایی که دارای مازاد شکر بوده ولى به اندازه کافی نفت ندارند و بالنتیجه ناگزیر از تحمل نوسانات دائمی در قیمت‌های شکر شده، در حالیکه داعماً "باید برای واردات نفت خود، بهای بیشتری پیردادند، مخصوصاً "توجه

ویژه‌ای به این صنعت مبذول می‌دارند. استفاده و سودی که با استفاده از نیشکر جهت تولید سوخت مایع عاید این کشورها می‌شود چشم‌های مسئلان امور سیاسی و اقتصادی این قبیل مالک را خیره ساخته است.

یک شرکت ساختمنی که مرکز آن در White Palaiia در نیویورک و کارشن ساخت کارخانجات تهیه الكل مایع است، هر هفته حداقل سی تقاضا برای ارسال اطلاعات لازم جهت تولیدات این شرکت، از سوی کشورهای تولید کننده، نیشکر، دریافت می‌دارد در حالیکه تا پنج سال قبل، تعداد تقاضا از این شرکت به یک تقاضا در هر هفت می‌رسید.

يادداشتها +++++++

1- Gasohol

2- Ampol Petroleum Limited.

3- Biotechnology Australia Proprietary.

منابع +++++++

1- Forum Du Developpement No 62 1980. Nations - Unis Mai 1980.

۲- پیام یونسکو، شماره ۱۳۷

۳- بحران انرژی، نوشه: مایکل شائزرو، ترجمه: محمود - ریاضی، انتشارات: امیرکبیر.

۴- از انرژی چه می‌دانید؟ نوشه: م. واصلی، ترجمه: ش. زدم‌آزما، انتشارات: میر.

5- Geographie Mondiale de l'energie Par Do - vald W-Curran Edition : Mamon etc. edit - eur 1973-Paris.

نظر دارد. براساس برنامه‌ها، در دستهای ماکاناتی، بهالستان‌های عظیم و گسترده‌ای که با روش تکنیک سریع به تولید نهال‌های جوان مانیوک اختصاص دارد ایجاد گردیده است و از سوی دیگر به ساختن سرده دستگاه تولید کننده الكل اتیلیک در همان ناحیه اقدام شده است این دستگاه‌ها با دراستخدام داشتن ۲۶۰۰ نفر کارگر که به تولید مانیوک و تقطیر اشغال دارند سالیانه ۱۳۷ میلیون کالان سوخت مایع تولید می‌نمایند. دولت آفریقای جنوبی از این نظر که این امر راهی جهت توسعه مناطق روستایی می‌باشد، به این کار توجه خاصی مبذول می‌دارد. در شرایطی که بتوان کشت مانیوک را، در اراضی که تا کون هیچ گونه دانه کشاورزی قابل اهمیت تولید نمی‌کردند تعمیم داد، بدون اینکه به آن نواحی که به کشت محصولات و فراورده‌های کشاورزی اختصاص داشتند زیانی حاصل آید، این مزارع با « مزارع نفت خیز » در حال رقابت فرار نمی‌گیرند. در عوض بخشی از پروژه آفریقای جنوبی که شامل تولید سوخت از نیشکر می‌شود، موجبات رقابت بین مزارع تولید مواد غذائی و « مزارع نفت خیز » فراهم می‌سازد.

در آفریقای جنوبی، همچنین تجربه دیگری برای تولید سوخت مایع در حال انجام بذیرفت است. براساس این برنامه که به وسیله بخش سرویس‌های تکنیکی و کشاورزی هدایت می‌شود، از روغن آتابکردن به جای کازوئیل برای به حرکت در آوردن تراکتورهای دیزلی استفاده می‌شود. روغن دانه‌های آتابکردن ظاهراً در حد ساعت اولیه آزمایش نتایج خوبی برای حرکت تراکتور داده است.

در همن زمانیکه برنامه ملی برای تولید سوخت بر مبنای الكل (به نحوی که شرح دادیم) پیشرفت می‌نماید، سایر کشورها نزد در حال بررسی امکانات موجود در این زمینه هستند. پاره‌ای از کشورها تحقیقات خود را مرجحاً به روی استفاده از فراورده‌های جنبی کشاورزی متعارک می‌سازند، در حالیکه بعضی دیگر به تبدیل مستقیم تولیدات مزارع به الكل می‌اندیشند.

کنیا در حال ساختن دستگاه تقطیری است که برای تولید الكل از تغله‌ها و ملاس کارخانجات قدیمی استفاده می‌نماید. این کارخانه الكل سازی که سالیانه از ۸۰۰۰۰ این ملاس برای تهیه الكل استفاده می‌کند، الکل اتیلیکی می‌سازد که در نایروسی با سترین برای سوخت در وسائل نقلیه موتوری مخلوط می‌گردد.

سودان نزد در حال بررسی ساخت دستگاه‌های الكل سازی است که به وسیله ملاس چندتر غذیه می‌شود.

با اجرای پروژه کانا (Kenana) که در مورد استفاده از اراضی وسیع واقع در بین سیل سفید و سیل آبی برای کشت نیشکر است، مقدار زیادی ملاس بدست می‌آید. چون مورد استفاده فوری برای این ماده وجود ندارد و بعلاوه این مزارع در فاصله ۱۶۰۰ کیلومتری نزدیکترین بذر فرار گرفته است، تبدیل ملاس به